

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2025/2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea din București
1.2. Facultatea	Facultatea de Istorie
1.3. Departamentul	Istorie Antică, Arheologie și Istoria Artei
1.4. Domeniul de studii	Istorie
1.5. Ciclu de studii	Ciclu 1 - Licență
1.6. Programul de studii	Istorie

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Femeile în Mesopotamia antică						
2.2. Titularul activităților de curs	Dr. Isabela Popa						
2.3. Titularul activităților de seminar	Dr. Isabela Popa						
2.4. Anul de studiu	III	2.5. Semestrul	II	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	Op.

3. Timpul total estimat

3.1. Număr de ore pe săptămână	2	3.2. Din care Curs	1	3.3. Seminar	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	20	3.5. Din care Curs	10	3.6. Seminar	10
Distribuția fondului de timp					
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminare/ laborator, teme, referate, portofolii și eseuri					15
Tutorat					
Alte activități					
3.7. Total ore de studiu individual					55
3.8. Total ore pe semestru					75
3.9. Număr de credite					3

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	

6. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Studentul: -descrie într-o manieră coerentă principalele evenimente și fenomene istorice în cadrul fiecărei epoci - descrie și stabilește conexiuni între teorii și perspective istoriografice și compară fenomene istorice complexe. -poate dezvolta concepte și teorii noi, utilizează analiza riguroasă a surselor primare și secundare, interpretarea critică a acestora, formularea ipotezelor testabile și validarea lor prin dovezi istorice, cunoaște literatura de specialitate
Aptitudini	Studentul: -face conexiuni între fenomene istorice complexe și aplică metodele de cercetare specifice domeniului istoric. -analizează și evidențiază trăsături comune ale diverselor teorii și perspective istoriografice. -formulează argumente solide, utilizând o metodologie specifică studiului istoric.
Responsabilitate și autonomie	Studentul: -gândește autonom și analizează critic fenomene istorice în funcție de epocă și din perspectiva diacronică -gândește critic și analizează sistematic fenomene istorice din diferite perspective corespunzătoare disciplinelor studiate. -formulează interpretări argumentate ale fenomenelor istorice, folosind în mod adecvat metodologia de specialitate.

7. Conținuturi

7.1. Curs	Metode de predare	Observații
Introducere. Considerații metodologice privind studiul femeii în Mesopotamia	Prelegere	Accent pe interdisciplinaritate (istorie, arheologie, asiriologie, studii de gen).
Costumul și bijuteriile ca expresie a statutului social	Prezentare vizuală (powerpoint, imagini arheologice, documentare)	
Statutul juridic al femeii în societatea mesopotamiană		
Rolul femeii în activitățile economice		
Prințesele mariote și alianțele matrimoniale diplomatice	Analiza textelor cuneiforme traduse	
Reginele și reginele-mamă în Mesopotamia	Discuții ghidate.	
Funcții sacerdotale exercitate de femei		
Femeia și practicile divinatorii		
Imaginarul feminin între înțelepciune și demonizare		
Reprezentări feminine în artă și literatură mesopotamiană		
Bibliografie orientativă:		
1)Surse primare		
- Durand, Jean-Marie. Les documents épistolaires du palais de Mari, Tome III (LAPO 18). Paris: Cerf, 2000. - Roth, Martha T. Law Collections from Mesopotamia and Asia Minor, 2nd ed. Atlanta: SBL Press, 1997. - Sasson, Jack M. From the Mari Archives: An Anthology of Old Babylonian Letters. Winona Lake, IN: Eisenbrauns, 2015.		
RIM/RIME – Royal Inscriptions of Mesopotamia (Assyrian/Early Periods).		
- Grayson, A. Kirk. Assyrian Rulers of the Early First Millennium BC (RIMA 2–3). Toronto: University of Toronto Press, 1991–1996. - Frayne, Douglas R. Presargonic Period (2700–2350 BC) (RIME 1). Toronto: University of Toronto Press, 2008. - Edzard, Dietz Otto. Gudea and His Dynasty (RIME 3/1). Toronto: University of Toronto Press, 1997.		
SAA – State Archives of Assyria (corespondență neo-asiriană).		
Luukko, Mikko, and Greta Van Buylaere. The Political Correspondence of Esarhaddon (SAA 16). Helsinki: Helsinki University Press, 2002.		

- Parpola, Simo. Letters from Assyrian and Babylonian Scholars (SAA 10). Helsinki: Helsinki University Press, 1993.
- Acces online selectiv: SAAo/ORACC oracc.museum.upenn.edu+2oracc.museum.upenn.edu+2

2) Monografii și sinteze generale (femei, gen, societate)

- Bahrani, Zainab. Women of Babylon: Gender and Representation in Mesopotamia. London: Routledge, 2001.
- Lion, Brigitte, and Cécile Michel, eds. The Role of Women in Work and Society in the Ancient Near East (SANER 13). Berlin/Boston: De Gruyter, 2016.
- Postgate, J. N. Early Mesopotamia: Society and Economy at the Dawn of History. London: Routledge, 1992. (pentru context social/economic)
- Kuhrt, Amélie. The Ancient Near East c. 3000–330 BC. London: Routledge, 1995.

3) Regine și femei regale (monografii, articole)

- Sharlach, Tonia M. An Ox of One's Own: Royal Wives and Religion at the Court of the Third Dynasty of Ur (SANER 18). Berlin/Boston: De Gruyter, 2017.
- Melville, Sarah C. "Neo-Assyrian Royal Women and Male Identity: Status as a Social Tool." Journal of the American Oriental Society 124, no. 1 (2004): 37–57.
- Kertai, David. "The Queens of the Neo-Assyrian Empire." Altorientalische Forschungen 40, no. 1 (2013): 108–124.
- Joannès, Francis. "Women and Palaces in the Neo-Assyrian Period." Orient 51 (2016): 29–46.
- Svärd, Saana. "Studying Gender: A Case Study of Female Administrators in Neo-Assyrian Palaces." In The Role of Women in Work and Society in the Ancient Near East, ed. B. Lion and C. Michel, 447–458. Berlin/Boston: De Gruyter, 2016.
- Melville, Sarah C. "Neo-Assyrian Royal Women Revisited." JAOS 139 (2019): 687–692.
- Bennett, Ellie R. The "Queens of the Arabs" During the Neo-Assyrian Period. Master's thesis, University of Helsinki, 2021.

4) Resurse online

- SAA/SAAo (ORACC – State Archives of Assyria Online). oracc.museum.upenn.edu+2oracc.museum.upenn.edu+2
- Neo-Assyrian Text Corpus Project (NATCP). Serii SAA, SAAB, SAAS; Prosopography of the Neo-Assyrian Empire (PNA). assyriologia.fi
- PNA (Radner & Baker, eds.). The Prosopography of the Neo-Assyrian Empire. Helsinki: NATCP, 1998–2011; oracc.museum.upenn.edu+1

7.2 Seminar	Metode de predare	Observații
Discuție introductivă: ce înseamnă „a fi femeie” în Mesopotamia?	Dezbateri	
Surse arheologice și textuale privind costumul și bijuteriile	Lucru pe texte și imagini	
Analiza contractelor matrimoniale și a legilor privind statutul femeii	Studii de caz	
Activitatea economică a femeilor – ateliere, comerț, arhivele negustorilor asirieni din Keneš	Discuții comparate	
Prințesele și căsătoriile diplomatice: studii de caz		
Reginele și reginele-mamă în administrație și cult		
Sacerdotese și temple: rol social și religios		
Practici divinatorii și rolul femeilor în transmiterea mesajelor divine		
Personaje feminine ambivalente: femeia înțeleaptă și vrăjitoarea		
Femeia în epopei și mituri: lecturi comentate (Epopeea lui Gilgameș, Coborârea lui Iștar, Nergal și Ereškigal)		
Bibliografie orientativă:		
• Durand, Jean-Marie. Les documents épistolaires du palais de Mari, Tome III (LAPO 18). Paris: Cerf, 2000. • Roth, Martha T. Law Collections from Mesopotamia and Asia Minor, 2nd ed. Atlanta: SBL Press, 1997.		

- Sasson, Jack M. From the Mari Archives: An Anthology of Old Babylonian Letters. Winona Lake, IN: Eisenbrauns, 2015.

RIM/RIME – Royal Inscriptions of Mesopotamia (Assyrian/Early Periods).

- Grayson, A. Kirk. Assyrian Rulers of the Early First Millennium BC (RIMA 2–3). Toronto: University of Toronto Press, 1991–1996.
- Frayne, Douglas R. Presargonic Period (2700–2350 BC) (RIME 1). Toronto: University of Toronto Press, 2008.
- Edzard, Dietz Otto. Gudea and His Dynasty (RIME 3/1). Toronto: University of Toronto Press, 1997.

SAA – State Archives of Assyria (corespondență neo-asiriană).

- Luukko, Mikko, and Greta Van Buylaere. The Political Correspondence of Esarhaddon (SAA 16). Helsinki: Helsinki University Press, 2002.
- Parpola, Simo. Letters from Assyrian and Babylonian Scholars (SAA 10). Helsinki: Helsinki University Press, 1993.
- Acces online selectiv: SAAo/ORACC oracc.museum.upenn.edu+2oracc.museum.upenn.edu+2
- SAA/SAAo (ORACC – State Archives of Assyria Online). oracc.museum.upenn.edu+2oracc.museum.upenn.edu+2
- Neo-Assyrian Text Corpus Project (NATCP). Serii SAA, SAAB, SAAS; Prosopography of the Neo-Assyrian Empire (PNA). assyriologia.fi
- PNA (Radner & Baker, eds.). The Prosopography of the Neo-Assyrian Empire. Helsinki: NATCP, 1998–2011; oracc.museum.upenn.edu+1

8. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

9. Evaluare

Tip de activitate	9.1. Criterii de evaluare	9.2. Metode de evaluare	9.3. Pondere din nota finală
9.4. Curs	Înțelegerea temelor, capacitatea de a corela concepte și fenomene.	Referat scris pe o temă aprobată	70%
9.5. Seminar	Contribuții la discuții Capacitatea de analiză a surselor	Participare activă la discuții, intervenții informale	30%
Standard minimum de performanță	Participare la cel puțin 70% din seminarii și cursuri Capacitatea de a descrie și contextualiza temele principale (statutul juridic, rolul economic, funcțiile sacerdotale, reprezentările culturale ale femeii). Notă minimă : 5/10 pentru referat		

Data Completării
29.09.2025

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

01.10.2025

Data avizării în
departament

Semnătura Directorului de
Departament